

Strelovodi proti toči

V francoski pokrajini Bordeaux, kjer prospeva znano izvrstno »bordoško« vino, toča v poletju — prav tako kot pri nas — leto za leto uničuje vinski pridelek. Toče so se skušali braniti s streljanjem in drugimi sredstvi, toda vse to ni nič pomagalo.

Neki župnik, ki je stanoval zraven cerkve na vinorodnem griču, pa je opazil, da toča redno prizanaša trtam v neposredni okolici cerkve, dočim v okolici uniči vse. Sprva je to pripisoval božji pomoči, vendar ga je pri tem motilo to, da toča ni prizanašala okolici drugih cerkva v pokrajini. To ga je nagnilo, da je začel pojav znanstveno proučevati. Iz meteoroloških knjig (meteorologija je nauk o vremenskih pojavih) je zvedel, da nastaja toča v oblakih, ki so močno naelektrizirani. Sedaj mu je bilo jasno, zakaj je toča baš vinogradom in okolici njegove cerkve prizanašala. Na strehi in zvoniku omenjene cerkve so bile namreč nameščene kot okras številne železne konice, ki so bile enakomerno razvrščene po vsej zgradbi. Prišel je do zaključka, da baš te železne konice varujejo okolico pred točo, ker delujejo slično kot strelovod, in odvajajo elektriko iz z elektriko napolnjenih oblakov, ki delajo točo, v zemljo, s čimer je nevarnost toče odstranjena.

Ta svoja dognanja je omenjeni župnik sporočil vinogradnikom in na njegovo priporočilo so le-ti začeli zadržnim potom staviti po vinogradih lesene drogove s koničasto železno rozeto na gornjem koncu. Železno konico na zgornjem koncu droga so z žico spojili z zemljo, kakor je to napravljeno pri strelovodih. Takšne lesene drogove z železno konico na zgornjem koncu so postavili po vsej okolici, in sicer na vsakih tisoč kvadr. metrov (deset arov ali 5—6 na oral) v primerni razdalji po dva.

Da je ta način borbe proti toči res uspešen, je najboljši dokaz to, da je danes v Franciji že čez tisoč zadrug, ki jim je edini namen, da po vinogradih stavijo omenjene drogove ali bolje rečeno strelovode proti toči. Zdruge so združene v zvezo, ki ima svoj sedež v Bordeauxu. Zveza ima celo že svoje tovarne, ki izdelujejo vse pripomočke za stavljanje omenjenih strelovodov.

Stvar je zanimiva in vsekakor kaže, da bi o tem začeli misliti tudi pri nas. Tozadevne poskuse bi naj napravila banska uprava. Če bi se pokazal uspeh, bi bil to najboljši način zavarovanja proti toči, ki bi bil hitro in lahko izvedljiv, ter združen z manjšimi stroški kot pa plačevanje visoke zavarovalnine. Na ta način bi bilo mogoče pokreniti zavarovanje proti toči z mrtve točke.

★

Brezbožnik se jezi

Kljub vsem preganjanjem vere v Rusiji od strani brezbožnikov se vera vendar ne da zatreti. In to brezbožnike jezi. List »Vozroždenie« v Parizu prinaša članek iz zadnjega »Brezbožnika«, ki se tako-le glasi:

V dejanju so ovržene vse trditve, da se je pri ljudstvu v Moskvi pomnožil odpad od vere. Nasprotno, poročila dokazujejo, da je verska misel napredovala v šolah. Celo komsomolci so ob času različnih sku-

šenj molili in celo duhovnikom so se priporočali, da bi jim za skušnje izprosili božjo pomoč. Pri mladini, ki ni organizirana v Komsomolu, je vera v pomoč molitve še bolj očitna.

Na raznih šolah v Moskvi in v okolici Moskve je bila koncem učnega leta učenec dana naloga: Velika noč in prvi maj. Upanje, da bodo šolarji bolj cenili proletarski maj kot popovsko veliko noč, se ni izpolnilo. V polovici nalog opisujejo šolarji, kako so pričakovali veliko noč, pekli in blagoslovljali so velikonočne kolače, krasili so pisanke (piruhe), hodili so v cerkev in se razgovarjali.

Tudi v vasi poslani agitatorji opisujejo enake primere. Bolj premožne kolhoznice so vabile prišlece, da bi pokusili kolače in sol. Po obedu ali večerji so pa gospodarjeva deca izpraševali goste: Zakaj se ne prekrižaš, preden ješ?

Ob koncu avgusta se je vršilo zborovanje zveze brezbožnikov za moskovsko oblast. Na zborovanju se je ugotovilo, da je vseh brezbožnikov v moskovski oblasti 227.000, a borba z vero kljub temu umira. Te borbe se ne udeležujejo poveljniki vojaških oddelkov in tudi ne učitelji. Ljudstvo se pa itak ne udeležuje v boju zoper vero.

Taka žalostna poročila prinaša »Brezbožnik« po dvajsetletnem preganjanju vere.

Tudi berlinsko »Novoe Slovo« prinaša poročilo iz »Brezbožnika«:

List »Brezbožnik« opisuje dosežene uspehe verskih propovednikov v okolici Moskve. Tako n. pr. sta v vasi Borisovo poleg postaje Caricino (zdaj Lenino) dve cerkvi — ena patriarhalna, druga staroobredna. Duhovniki so trije. Ob nedeljah je v cerkvi mnogo mladih žensk z otroci. Na koro pojo ženske. V vasi je 300 dvorov (hiš), v kolhozu jih je pa le 183. Kolhoz zato ne napreduje, ker vodstvo kolhosa zapoveduje, da se mora ob nedeljah in praznikih delati. Sploh pa tudi del kolhoznikov ob nedeljah ne dela.

V vasi so se ohranili isti odnosi do »molokanov« (verska ločina) kot so bili pred revolucijo. Njihovo versko učenje je zelo

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevalne, izdeluje samo domača Ivarnica

IVAN PASPA I SINOV
ZAGREB, NOTURASKA 69

napredovalo. Voditelji »molokanov« služijo v moskovskih sovjetskih zavodih. Do leta 1937 so prav pogosto opravljali svoje molitve, zdaj morajo pa prositi za vsak primer pri oblasti za dovoljenje.

V Borisovi so se okrepili tudi »brezpovpci«. Za središče imajo dom dveh sester. Sestri se smatrata za redovnici. Njuno stanovanje krasi stare ikone (podobe). Bogoslužja ne opravljata, a ob praznikih prihajajo k njima znanci in ena izmed njih opravlja takrat duhovna opravila.

Taka poročila prinaša »Brezbožnik«. Kar poroča, ni pravo krščanstvo, a se vendar jezi, ker krščanstvo še ni in tudi ne bo uničeno.

A. K.

NOVE KNJIGE

Begu hvala. To je molitvenik, katerega besedilo je sestavil monsignor Vreže. Molitvenik ima pri oddelku sv. maše na vsaki drugi strani večbarvno sliko. Poleg slike je razlaga sv. maše v rdečem tisku, nato pojasnilo oltarne silke, ki predstavlja trpljenje Kristusovo, besedilo iz sv. pisma, na sklepu pa še molitev za dotični del sv. maše. V molitveniku so tudi vse druge potrebne molitve. Križev pot je tudi prirejen z barvanimi slikami. Cene so sledeče: rdeča obreza 22 din, zlata obreza 24 din, usnje 32 din, vatirano usnje pa 36 din.

Oče naš. Silkanica za pouk in darilo primerna. Knjižica obsega barvane slike za vsak člen očenaša, poleg pa še primerno pesmico. Slike je napravil O. Gaspari. Cena lepi vezani knjigi je 24 din.

Zdrava Marija. Silkanica z izredno lepimi barvanimi slikami. Za vsak člen molitve Zdrava Marija je posebna slika in poleg teh še naše najlepše Marijine pesmi. Slike so od Ars sacra, München, besedilo pa je priredil dr. Fr. Sušnik. Cena 17 din.

Rožni venec. Vsi trije deli rožnega venca v barvanih slikah, besedilo rožnega venca s primernim opisom iz sv. pisma. Slike so od Ars sacra, München, besedilo pa je priredil dr. Fr. Sušnik. Cena knjigi 19 din.

Dopisi

Ovetkovec. Kulturno-prosvetni odsek prostovoljne gasilske čete priredi na lenartski nedeljo, dne 6. novembra, po večernicah v šoli pri Sv. Lenartu veselo igro »Hribovec«. Pred igro se vrši tudi vaja gasilske čete z motorno brizgalno pred šolskim poslopjem. Vstopnina običajna. Vsi prijaletji gasilstva in lepe igre prav iskreno vabljeni! Na pomoč!

Rogatec. Od 900 volilcev v naši občini nastopa izven slovenskih strnjensih vrst brezpomembna skupnica do 60 političnih mešetarjev, odbran, nagnit sad, ki ga je naše ljudstvo po zdravem in treznem preudarku dokončno izločilo. Ta izgubljena, z vseh vetrov skupaj nanešena skupnica, ki je našemu trgu leta in leta diktirala, išče utehe in pomoči pri enakovrednih mešetarjih iz okolice, ki so se vselili iz druge banovine, pa pozabljajo kot njihovi učitelji, da se znamo vprašati, komu in zakaj nudimo tako gostoljubno stredo! Število dr. Ogrizkovič pristašev raste iz dneva v dan, moč slovenstva, moč malega Slovence je tako številna, da raznih pribočnikov in generalov ne sprejemamo, kajti ti generali, ki trobijo sedr s polnimi prsi za Živkoviča-Jevtič-Mač-

kov sporazum in skupen nastop pri volitvah, morajo imeti pomočnike, ki jih bodo tolažili na dan obračuna, ko bodo stale na eni strani strnjene dr. Ogrizkove vrste, na drugi strani pa peščica mešetarjev iz skupnega gnezda Jevtičevcev, Kramarjevcev in podobnih tičev, ki so izgubili in zatajili svoj dom. Leta 1935 je volilo nekaj občanov Mačkovo listo, da izrazijo ogorčenje in protest batinaški Jevtičevi vlad, zato pa ne vlečejo sedaj vabe, prošnje in grožnje mešetarjev, ki hočejo pridobiti naš narod za Jevtič-Zivkovič-Mačkovo listo, kajti volilec ni ostalo prikriti, da hoče Jevtičev kandidat z Mačkovim klubom najti milost v njihovih vrstah. Pri zadnjem sestanku, ki so ga imeli v Rogatcu generali političnih mešetarjev in slovenskih nasprotnikov, so ves večer tuhtali, kako naj zatajijo narodu, da je vzel Maček na listo Jevtiča in Živkoviča, soglasno so pa se ti možje izrekli: lažimo, lažimo, lažimo ter se izgovarjajo, da to ni res, lažimo tako dolgo, da homo sami verjeli, drugače ne doblimo niti enega glasu, dr. Ogrizka pa tudi ne moremo voliti, ker nas ljudje tiščijo iz svojih vrst ven.